

Dobrým živobytím na celý život mohou být i soustružené bubenické paličky

Mezi drobné podnikatele v oboru zpracování dřeva s velmi četným zastoupením patří soustružníci, kteří ve snaze zajistit si stálý odbyt jsou nejčastěji napojeni na některého z výrobců nábytku, scho-dišť, dřevěných hraček či na některého z prodejců upomínkových předmětů. Úzká skupina se pak věnuje různému speciálnímu sortimentu, do něhož lze v případě **Bořivoje Rektoříka** z Vysokých Studnic na Jihlavsku zařadit i bubenické paličky, soustružené tzv. na míru nejednomu z domácích i zahraničních profesionálních bubeníků. Kromě jiného také proto, že uším posluchačů všech věkových skupin přinášejí radost již od první poloviny osmdesátých let, kdy se tehdy ještě jako devatenáctiletý student rozhodl konkurovat tehdejšímu monopolnímu výrobcí hudebních nástrojů Amati Kraslice.

Autor: Ing. František Novák
Kontakt: novak.sd@tiscali.cz
Foto: autor a archiv výrobce

Z lesníka díky náhodě „paličkářem“

Rodák z Velkého Beranova u Jihlavy nyní čtyřiapadesátiletý Bořivoj Rektořík je původní profesí lesník. Soustružit se naučil ještě v době studia na dnešní Střední lesnické škole Bedřicha Schwarzenberga v Písku, kdy jako tehdy šestnáctiletý student pomáhal doma otci o víkendech s výrobou různých soustružených misek a dalšího dřevěného nádobí, které otec zhotovoval pro ústředí lidových řemesel na tehdejší povolení místního národního výboru (MNV) pro poskytování služeb.

Po skončení školy pracoval nejprve asi 10 let jako hajný na polesích v okolí Jihlavy a poté jako dopravní mistr na manipulačním skladu zásobujícím tehdejší n.p. Jihlavské dřevařské závody. Od roku 1982 se souběžně se zaměstnáním začal zabývat soustružením bubenických paliček z habrového dřeva, zpočátku nelegálně hlavně pro potřeby kamarádů a známých a od roku 1986 na povolení MNV. V roce 1992 se rozhodl lesnickou profesi opustit a začal výrobu paliček provozovat jako hlavní povolání v rámci své živnosti pod ochrannou značkou R-stick, která, jak s humorem říká, vznikla čistou náhodou jakožto „odpadní produkt“ jeho muzikantské činnosti. „V roce 1981 jeden ze spolužáků vyzval toho, že soustružím a požádal mě, jestli bych mu vyrobil několik párů paliček, které se tenkrát těžko sháněly. Ve snaze

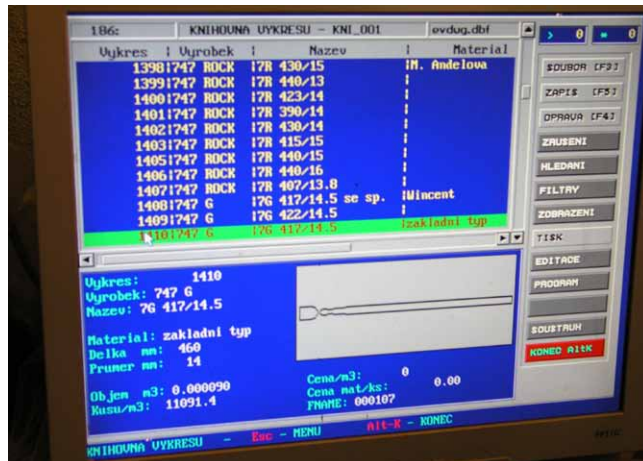
mu vyhovět jsem zkusil jeden pár vytočit, což se mně po dvou hodinách strastiplné práce podařilo, nicméně spolužák byl spokojen a objednal si rovnou 50 párů. No a jak už to v životě chodí, hotové paličky nakonec neodebral a mně nezbylo, než řešit co s nimi. Na každou taneční zábavu, které jsem tehdy hojně navštěvoval, jsem proto vzal s sebou několik párů a nabídl je bubeníkovi kapely, která tam hrála. A to po dvacetikoruně za jeden pár, načež mně bubeníci málem utrhlí ruce,“ vzpomíná Bořivoj Rektořík na prvopočátek své současné výdělečné činnosti a dodává, že v té době shodou okolností rovněž hrál jako baskytarista v kapele, kterou založil spolu s bratrem a několika kamarády, a která postupem času nutně potřebovala syntezátor neboli, jak se mezi hudebníky říká, „synták“.

Na habrových paličkách R-stick vyrostla celá generace bubeníků

Výchozím materiálem paliček, a to nejen habrových, jsou 500 mm dlouhé přířezy o průřezu 21x21 mm

Soustružení probíhá na CNC soustružích s řídicím systémem navrženým výrobcem podle požadavků bubeníků

Kde vzít a nekrást?

„Typ synťáku, jaký jsme chtěli, byl tenkrát k máni pouze na černém trhu za zhruba 28 tis. Kčs, což při legálním příjmu 1200 Kčs byla pěkná paleta. A tak jsem se s kluky vsadil, inspirován zájmem o paličky, že na něj do půlroku vydělám, což se mně skutečně podařilo. Na základě inzerátu, který jsem si podal do tehdejšího Svobodného slova a Lidové demokracie, se mně totiž spolu se spoustou amatérských bubeníků ozval také Zdeněk Kluka – bubeník a kapelník tehdy velmi proslulé brněnské kapely Progress, na jehož doporučení se na mě začali postupně obracet i další známí profesionální hráči,“ pokračuje výrobce s tím, že s přibývajícím poptávkou byl nucen svoji dosud tzv. načerno provozovanou činnost zlegalizovat (v již zmíněném roce 1986) a uvedl na trh první standardní sérii paliček navržených a soustružených podle požadavků bubeníků, což byl v té době podle něj doslova revoluční čin. Po založení živnosti pak B. Rektořík společně s bratrem Zbyňkem, který se k němu coby vyučený truhlář na čas při-

dal, navrhl a začal vyrábět novou sérii paliček, která již respektovala tehdejší nepsané váhové a rozměrové kategorie používané světovými firmami. Od roku 1994 pak začal i se zásadní obměnou výrobní technologie, kdy klasické soustruhy postupně nahradil CNC soustruhy s řídicím systémem navrženým přesně podle svých požadavků. Díky tomu může dnes svým zákazníkům nabídnout bezmála 60 typů paliček ve čtyřech základních řadách, které lze zhotovit v jakékoliv tvarové, délkové a tloušťkové modifikaci podle požadavku konkrétního bubeníka.

„Kromě toho paličky vyrábíme také podle zákazníkem dodaného návrhu, náčrtu nebo vzorku včetně jeho torza. Veškeré parametry respektive tvar paličky si může zákazník navíc sám nakonfigurovat na našem e-shopu, přičemž každý z těchto návrhů pak uložíme do databáze zákazníků pro příští možnou objednávku,“ pochlubil se B. Rektořík, který v současné době spolu s dvěma zaměstnanci produkuje ročně asi 15 tis. párů paliček v cca 800 různých modifikacích a úpravách nabízených typů.

Původní profese se mu přeci jen hodí i dnes

Nejpoužívanější dřevinou pro výrobu paliček R-stick je od začátku činnosti B. Rektoříka habr a v poslední době se mu výrazně přibližuje hikory, neboť paličky z něj vyrobené bubeníkům déle vydrží, ale s ohledem na cenu materiálu jsou podstatně dražší. „Za kubik hikoru dnes platím kolem 1400 Eur, zatímco za habr 5000 Kč. A to proto, že jej na rozdíl od hikoru nenakupují v reživu, ale v kulatině, kterou si sám vyberu tak, aby byla z čerstvé těžby, rovná, bez točivých letokruhů apod. a také sám rozřežu přesně podle toho, jak potřebuji s minimálním objemem odpadu. Kromě již zmíněné ceny to má nesporné výhody v tom, že mám pod kontrolou jak kvalitu materiálu, tak hlavně jeho sušení,“ vysvětluje výrobce s tím, že kulatinu při zpracování nejprve vykrátí na 1 m dlouhé špalky, které pak na horizontální pásové pile rozřeže na 23 mm silná prkna. Ta pak v proložených hraních zhruba půl roku přirozeně suší na cca 14 – 15 % vlhkosti, při které, jak ▶

Při soustružení, kdy se nástrojová jednotka pohybuje proti rotujícímu materiálu, se paličky současně také brousí

Tamponový potisk paliček

si nechal zjistit na Mendlově univerzitě v rámci jedné z diplomových prací, má habr největší odolnost. Takto vysušené řezivo poté rozmitne na hranolky o průřezu 21x21 mm a po jejich vykrácení na polovinu získá základní přířez pro soustružení paliček, vyráběných v délkách 406–420 mm.

„Vysoustružení jedné paličky, která je při tom současně také broušena do hladka, nám dnes trvá včetně upnutí asi 2,5 minuty. Poté se každá palička opatří naší značkou případně dalším potiskem, který si zákazník přeje, a to technikou tamponového tisku, který si rovněž kompletně zajišťuji sám včetně zhotovení matric,“ pochlubil se soustružník. A ještě dodává, že co se materiálu týče, tak čeští a slovenští bubeníci, kteří odeberou asi 70 % jeho paliček, preferují z cca 70 % habr, 28 % hikory, 1,5 % javor, buk, břízu a 0,5 % jiné dřeviny (japonský dub, palisandr, lancewood, eben). Zbýlí 30 %

produkce směřuje formou individuálních objednávek do Německa, Rakouska, Itálie, Norska, Kanady, USA, Francie, Anglie, Polska a Řecka, kde se většinou jedná o místní proslulé kapely, kterým tamní výrobci, soustružníci podle šablony, nejsou schopni vyhovět. „Výjimkou je Řecko, kde mám svého česky mluvícího obchodního zástupce, který naše zboží distribuuje více jak 80 bubeníkům po celé zemi,“ upřesnil B. Reškořík.

Pouhé paličky by nás neuživily

Z celkového vyrobeného objemu paliček je necelých 15 % prodáváno prostřednictvím prodejen s hudebními nástroji. Gró odbytu však tvoří internetový obchod, který je pro firmu i jednou z hlavních forem propagace. Nemalou roli v tomto směru hraje v Česku a na Slovensku také celkem 16 firemních hrá-

čů, prezentujících značku R-stick s paličkami dodávanými za režijní ceny. Mezi nimi jsou kromě již zmíněného Zdeňka Kluky také např. Václav Polanský s kapely zpěvačky Ivy Frühlingové, Jan Hladík (MIG 21), mladý talentovaný slovenský bubeník Ján Maťo (Shirill Whispers) či olomoucký bubenický kvintet Jumping Drums vedený Ivo Batouškem, který nám na adresu paliček loni na jednom ze svých koncertů řekl: „S paličkami R-stick neřešíme, jestli nám sedí, jestli jsou kvalitní, jestli nejsou křivé, jestli s nimi podáme ten správný výkon, jestli s nimi máme dobrý pocit nebo ne. Prostě je vezmeme a hrajeme. To je vše a tak to má být,“ a poté odešel hrát a byl to opravdu „nářez“.

Nicméně i přes takovéto reference by samotné paličky dnes B. Reškoříka a jeho zaměstnance neuživily. Kromě nich proto firma zhotovuje ještě různé soustružené a frézované prvky pro těla loutek včetně různých typů vidítek pro loutky a jimi používaných rekvizit pro několik tuzemských loutkářů, kteří si je pak dokompletují, obléknou a nabízejí turistům (Praha, Český Krumlov a několik měst v Německu). „Výrobou těchto komponentů jsem se obrazně řečeno začal zbavovat méně kvalitního materiálu, neboť co se nehodilo na paličky, to se odsoustružilo na nožičky, k nimž pak postupně přibývaly i další části loutek,“ zkonstatoval závěrem Bořivoj Reškořík s tím, že dalšími doplňkovými komponenty soustruženými na zakázku jsou různá kolečka pro výrobce hraček, krytky, záslepky, sloupky, věšáky, ozdobné a sakrální svícny, zvonky apod. ■

„Kromě paliček, které by nás dnes neuživily, děláme i komponenty k loutkám,“ říká Bořivoj Reškořík

Základní faktografické údaje o firmě

Název: Bořivoj Reškořík
Místo: Vysoké Studnice
Rok založení: 1986 (1992)
Počet zaměstnanců: 3
Obrat: 1 mil. Kč
Web: www.rstick.com
www.rstick.eu

